

Έχει την ορμή και την όρεξη για δουλειά του νεοφώτιστου. Η Άννα Νταλάρα βλέπει την πολιτική ως ένα χώρο όπου θα της δοθεί η ευκαιρία να δώσει σάρκα και οστά σε εκείνα για τα οποία χρόνια αγωνιζόταν ως εθελόντρια ή ακτιβίστρια. Τους αγώνες της Κύπρου τους γνωρίζει εκ των έσω και με την ίδια ορμή, πάθος και δέσμευση θα συνεχίσει να αγωνίζεται για τη «δεύτερη της πατρίδα», από τα εδράνα του ελληνικού Κοινοβουλίου.

Η αγκαλιά του παιδιού μου είναι η Ιθάκη μου

Για σας ποιοι είναι οι πραγματικοί βασιλιάδες της ζωής; Πρόσωπα. Άλλα υπαρκτά και άλλα προϊόν μυθοπλασίας. Ο Γκάντι, ο Τσε Γκεβέρα, ο Μαντέλα, αλλά και απλοί καθημερινοί άνθρωποι. Η «Λωξάντρα» ας πούμε. Θυμόμαστε τη φράση της «μακάριοι οι εν τω ολίγω αναπαύμενοι». Ο Καβάφης λέει: «Να εύχασαι ο δρόμος για την Ιθάκη να 'ναι μακρύς». Ποια είναι η δική σας Ιθάκη; Τελειώνει ποτέ το ταξίδι; Αν πρέπει να πούμε ένα λιμάνι πάντως, είναι η αγκαλιά του παιδιού μου.

Ανάκτηση της χαμένης μας αξιοπρέπειας

ANNA NΤΑΛΑΡΑ: «Χρειάζεται να τα αλλάξουμε όλα για να αλλάξει το τώρα...» όπως λέει το σύνθημα του Μάν

Γιατί αποφασίσατε να ασχοληθείτε τώρα με την πολιτική; Δεν ασχολούμαι πρώτη φορά με την πολιτική. Απλώς τώρα αποφάσισα να μετέσχω στην κεντρική πολιτική σκηνή. Ολόκληρη ζωή μαχόμουν για κοινωνικά και πολιτικά θέματα, για τον πολιτισμό, την πολιτιστική παραγωγή, τα θέματα των νέων καθώς και των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού και των κοινωνικά αποκλεισμένων. Για τα ίδια πράγματα θα συνεχίσω να παλεύω και μέσα από το Κοινοβούλιο, μια που οι πολίτες της Αθήνας με τίμησαν με την ψήφο τους. Σε ό,τι αφορά στο γιατί αποφάσισα να κατέβω σε αυτές τις εκλογές, μολοντί μου είχε και παλαιότερα προταθεί, είναι το γεγονός ότι ο' αυτή την πολιτική συγκυρία τα πράγματα είναι εξαιρετικά κρίσιμα και σοβαρά. Κατά συνέπεια η στήριξη όλων μας -ο καθείς με τις δυνάμεις του και από όποια θέση- αποτελεί όρο αναγκαίο για να ξεβαλίσουμε και να προχωρήσουμε μπροστά.

Η Κύπρος αντιπροσωπεύει τη δεύτερή μου πατρίδα

Οι θέσεις Γιώργου Παπανδρέου στο Κυπριακό σας βρiscουν σύμφωνη; Στο δημοψήφισμα είχατε αντίθετη άποψη; Ασφαλώς και είχα διαφορετική άποψη. Όσον αφορά τον Πρωθυπουργό, ανέλαβε γενναία το κόστος της γνώμης του. Από εκεί και πέρα σημασία έχει ότι το σχέδιο Ανάν είναι νεκρό. Και η συνεχιζόμενη αναφορά σε αυτό δεν προσφέρει τίποτα σε κανένα και ιδιαίτερα στην Κύπρο. Βλέπετε λύση του Κυπριακού; Ρωτάτε τώρα έναν άνθρωπο ιδιαίτερα ευαίσθητοποιημένο. Δεν ξέρω αν διαφαίνεται λύση, δεν είμαι ιδιαίτερα αισιόδοξη. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι δεν είμαι ταγμένη και δεν παρακολουθώ καθημερινά την προσπάθεια της κυπριακής Κυβέρνησης και του κυπριακού λαού, τους συνεχείς και επίπονους αγώνες για εξεύρεση λύσης. Όποιοι είναι απέξω απ' το χορδή ξέρει πολλά τραγούδια. Εγώ γνωρίζω εκ των έσω τους αγώνες. Θεωρώ σημαντικό το γεγονός ότι ο Γιώργος Παπανδρέου και η σημερινή Κυβέρνηση δεσμεύτηκε για αμέριστη συμπαράσταση στην Κύπρο, για τη διαπραγμάτευση μιας λύσης που θα σεβεται αμέριστα τις αποφάσεις του κυπριακού λαού. Νομίζω ότι το γεγονός ότι ο Γιώργος Παπανδρέου, πέραν των καθηκόντων του ως Πρόεδρου της Κυβέρνησης, ανέλαβε ξανά το Υπουργείο Εξωτερικών αλλά και με την ιδιότητά του ως Πρωθυπουργού της Διεθνούς Σοσιαλιστικής, θα διευκολύνει ως προς αυτή την κατεύθυνση.

Ζήσατε από κοντά το θέμα των αγνοούμενων και των δικαιωμάτων των εγκλωβισμένων της Κύπρου. Σπαραγμός και θρήνος. Πληγή ανοικτή. Πώς να ξεχάσουν; Πώς να ξεχάσουμε; Τι να περιμένει η Κύπρος από την Άννα πολιτικό; Με την ίδια ορμή, το ίδιο πάθος και την ίδια δέσμευση. Μόνον από άλλη θέση αυτή τη φορά. Τι αντιπροσωπεύει για σας η Κύπρος; Τη δεύτερη πατρίδα μου. Αυτή την όμορφη και παράξενη πατρίδα... που τραγουδάς και ο Γιώργος! Λόγω του στρατιωτικού πατέρα σας κάνετε κάποια χρόνια στην Κύπρο. Πώς ήταν; Λάτρευα την Κύπρο και τους ανθρώπους της. Τους συμμαθητές μου, τους φίλους μου και είναι πάντα πολύ έντονος οι μνήμες. Ίσως γιατί ήμουν ανήσυχος παιδί και ήταν και ανήσυχη περίοδος. Επαναστατικά χρόνια με συγκρούσεις, πάθος και δημιουργία. Τότε γνώρισα και τον Μακάριο. Είναι κάτι που με κυριεύει ακόμα. Την ψυχική μου, το συναίσθημά μου. Πώς ήταν τα μαθητικά χρόνια στη Λευκωσία; Ήταν απίστευτα ωραία και δημιουργικά. Στην Κύπρο πήρα την πρώτη παιδεία στην ουσία, που με βοήθησε να συνεχίσω με επιτυχία τις πανεπιστημιακές σπουδές μου. Η σχέση Γιώργου με Κύπρο πόσο και πώς σας έχει επηρεάσει; Βαθιά και τελεσιδικα και διά βίου. Όμως βρήκε πρόσφορο έδαφος, γιατί και εγώ θεωρούσα την Κύπρο πατρίδα μου πριν τον γνωρίζω. Ήταν στην εφηβεία μου, η μικρή μου αυλή στη Μεσόγειο. Όταν ανατρέχετε στα παιδικά σας χρόνια πού στανιάνε; Στις διακοπές, στη θάλασσα. Είτε είναι οι Κυκλάδες, τα νησιά των γονιών μου η Πάρος και η Σύρος, ή αργότερα η Κύπρος. Η Κερύνεια, η Αμμοχώστος, η Λεμεσός. Ποια είναι η εικόνα, ο ήχος ή η μυρωδιά από την παιδική ηλικία που δεν έβρισκα ποτέ; Σας πω την εικόνα που ένω από την Κύπρο και δεν έβρισκα ποτέ. Ο ήχος της θάλασσας, οι μυρωδιές των λουλουδιών, ιδιαίτερα οι λεμονιές της Πάσχα και αυτή η εικόνα του καθαρού βουνού χωρίς τη σημαία. Του βουνού που τότε δεν μας πλήγανε. Αυτό δεν θα το ξεχάσω ποτέ, όπως και τώρα δεν θα ξεχάσω ποτέ, δεν φεύγει απ' τα μάτια μου το βουνό με τη σημαία και μερικά πρόσωπα. Κάθε φορά που μπαίνω στο αεροπλάνο νομίζω ότι θα συναντήσω τον Γιάννη (Κρανιδιώτη) με εκείνο το υπέροχο χιούμορ και τη σιγουριά του να με καθιστούσε ακόμα και στις μεγάλες εθνικές αγωνίες ότι όλα θα πάνε καλά. Ποτέ δεν ξεχάσω αυτόν τον άνθρωπο.

Ποιες οι πρώτες εντυπώσεις από την ενεργό πολιτική; Μάλλον θετικές θα χαρακτήριζα τις πρώτες εντυπώσεις μου, τόσο κατά την προεκλογική, όσο και κατά τη μετεκλογική περίοδο, εντός Κοινοβουλίου πλέον. Ως «πρωτάκι» -όπως συνήθιζα να αυτοχαρακτηρίζομαι προεκλογικά- είχα και έχω την ορμή και την όρεξη για δουλειά του νεοφώτιστου! Είναι άλλωστε τόσο μεγάλη η χαρά που παίρνω και έπαιρνα από την καθημερινή μου επαφή με τους πολίτες της Αθήνας, που η όποια κόπωση εξουδετερώνεται.

Ποια η γνώμη σας από το Κοινοβούλιο; Επί του παρόντος και μετά την «ανίχνευση» του χώρου, είμαι σε φάση μελέτης και μελέτης! Βλέπετε ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ με ενέταξε στην Επιτροπή Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων αλλά και στην αντίστοιχη Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, δύο πολύ σημαντικές επιτροπές και θέλω να ανταποκριθώ κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο στις απαιτήσεις τους. Τι περιθώρια έχει ένας πολιτικός σήμερα να πραγματοποιήσει όλα υπόδεκτη; Αν η υπόδεκτη είναι να κάνει με φοβερές μυθολογικές αυξήσεις και ταχυδακτυλουργικά τρικ που θα μετατρέψουν την κόλαση σε παράδεισο, τότε ο πολιτικός όντως δεν έχει κανένα περιθώριο να πραγματοποιήσει τα υπεσχημένα. Εμάς όμως οι υποακόσιες μας, ειδικά την περίοδο που διανύουμε, έχουν να κάνουν κυρίως με τη «θεραπεία» χρόνιων παθολογιών, με τη λειτουργία του κράτους, την αξιοπιστία των θεσμών, τη βελτίωση της καθημερινότητας του πολίτη. Για να απαντήσεις σε αυτά τα ζητήματα, να τηρήσεις δηλαδή τα υπεσχημένα, μόνες προϋποθέσεις είναι η βαθιά γνώση, η πρόταξη ρεαλιστικών μέτρων, η εφαρμογή αυτών των μέτρων χωρίς καθυστερήσεις και χωρίς να υπεριοκλείνεις τη λογική του «πολιτικού κόστους». Αυτά τα έχουμε. Γι' αυτό και θεωρώ πως έχουμε κάθε περιθώριο να υλοποιήσουμε και υποσχεθείς και οράματα! Εγώ βλέπω την πολιτική, σαν ένα χώρο όπου θα μου δοθεί η ευκαιρία να δώσω σάρκα και οστά

σε εκείνα για τα οποία χρόνια αγωνιζόμουν ως εθελόντρια ή ακτιβίστρια. Η Ελλάδα σήμερα περνά μία από τις χειρότερες κρίσεις. Τι σας φοβίζει περισσότερο σε αυτήν; Καί' αρχήν δεν περνά μόνον η Ελλάδα μια από τις χειρότερες κρίσεις. Στο παγκοσμιοποιημένο τοπίο που ζούμε, σε ένα τοπίο όπου και οι πλέον ισχυρές οικονομίες του κόσμου κλυδωνίζονται, είναι φυσικό και αναμενόμενο αυτή η κρίση να πλήξει και τη χώρα μας. Η τραγικότητα έγκειται στο γεγονός πως στην έναρξη της κρίσης, την περίοδο δηλαδή που έπρεπε ως χώρα να πάρουμε μέτρα θωράκισης της οικονομίας μας, η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας περί άλλα τύρβαζε, με αποτέλεσμα σήμερα να βιώνουμε την κρίση με ακόμη χειρότερους όρους. Τι πρέπει να αλλάξει στην καθημερινότητα του Έλληνα πολίτη; Μα σχεδόν τα πάντα. Για να παραφράσουμε ένα γνωστό σύνθημα του γαλλικού Μάν: «κρείσσεται να τα αλλάξουμε όλα και να τα αλλάξουμε τώρα!» Γι' αυτό ίσως και κάποια από αυτά που τώρα δρομολογούνται από το ΠΑΣΟΚ, να συντονιστούν αντιδράσεις. Είναι όμως δυνατόν να κάνεις μελέτες, χωρίς να σπάσεις αβγά; Σας ανησυχεί η έξαρση τρομοκρατίας; Με ανησυχεί, όπως όλους τους νομίμως πολίτες αυτού του τόπου. Και κυρίως με ανησυχεί ο παραλογισμός τους, η φιλοσοφία του «πιστολέρο» που κυριαρχεί. Νομίζω πως η ίδια η κοινωνία θα πρέπει να τους απαντήσει. Σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, όπως για παράδειγμα στην Ιταλία ή στην Ιταλία παλαιότερα, οι κοινωνίες ήταν που απομόνωσαν τέτοιους παραλογισμούς. Θυμάμαι τις μαζικές διαδηλώσεις στις οποίες συμμετείχε σύμματα ο πολιτικός κόσμος της Ιταλίας ή της Ισπανίας. Όμως εδώ, κατά πως φαίνεται, κάποιοι πολιτικοί φορείς επιμένουν σε στερεότυπα και ιδεοληψίες. Κινδυνεύει η Αθήνα να ζήσει τα θλιβερά επεισόδια του περασμένου Δεκεμβρίου; Εύχομαι και ελπίζω πως όχι. Αυτό που εγώ θα πρότεινα για την επέτειο της δολοφονίας του μικρού Αλέξη, θα ήταν μια μαζική διαδήλωση στην οποία θα πάρουν μέρος όλα τα κόμματα, μια μαζική διαδήλωση καταδίκης της βίας απ' όπου και αν προέρχεται. Πόσο και πώς ο πολιτισμός μπορεί να αλλάξει τη ζωή; Μπορεί να την αλλάξει άρδην. Γιατί όλα εν τέλει πολιτισμός είναι. Το να μην απαιτείται γρηγορόσυμο για να εξυπηρετηθεί ο πολίτης, το να μην βάζει το χέρι στην τσέπη ο πολίτης για να δώσει το φακελάκι, το να περπατά σε πεζοδρόμια ελεύθερα από αυτοκίνητα και μηχανές, το να απολαμβάνει αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης, το να έχει ελεύθερη πρόσβαση σε όλες τις μορφές τέχνης... όλα πολιτισμός είναι. Τι περιμένετε από μια κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ; Να κάνει πρώτα απ' όλα πράξη το σύνθημα «Πρώτα ο πολίτης». Δεύτερο να μας βοηθήσει να ανακτήσουμε τη χαμένη μας αξιοπρέπεια και ως πολίτες και ως χώρα. Πείτε μου μια βασική αρχή την οποία δεν θα παραβιάσετε, όσο περνά από το χέρι σας; Να μιλάς όταν έχεις κάτι να πεις και να μιλάς με ειλικρίνεια!

Από τη Φυσικομαθηματική Σχολή στη Λύρα...

Πόσο καθόρισε τη ζωή σας το ότι ο πατέρας σας ήταν στρατιωτικός; Οι περισσότεροι θα έλεγαν: πειθαρχία, πειθαρχία και πειθαρχία. Όμως αυτό που μου πρόσφερε ο πατέρας μου, πέρα φυσικά από την αγάπη του, ήταν η μεθοδικότητα, η οργάνωση και πάνω απ' όλα η ελευθερία του ν' αποφασίζω μόνη μου. Πολύ χρήσιμα στοιχεία βεβαίως, αν σκεφθείτε τη μέτεπειτα επαγγελματική μου σταδιοδρομία. Ενδιαφέρουσες στάσεις στο ταξίδι της ζωής σας. Η Κύπρος, η Φυσικομαθηματική Σχολή, η Αμερική για τα μεταπτυχιακά, η Λύρα και ο Πατσιφάς, ο Γιώργος Νταλάρας, η Γιωργιάνα, η πολιτική (κατά χρονολογική σειρά για να μην παρεξηγούμαι). Ποιο είναι το κυριότερο χαρακτηριστικό της γενιάς σας; Η διάθεση να αλλάξει τον κόσμο στο ξεκίνημά της και κάποια χρόνια μετά, δυστυχώς, ο κομφορμισμός και η αλλοτρίωση. Την εξέγερση του Πολυτεχνείου που γιορτάσαμε πριν λίγες μέρες πώς τη ζήσατε; Στο δρόμο, στο πανεπιστήμιο, όπως η πλειοψηφία των νέων ανθρώπων τότε, που παλεύαμε ενάντια στη χούντα, για έναν καλύτερο κόσμο, γεμάτη όνειρα. Δεκαεπτάχρονη τότε, πρωτοετής, καταλαβαίνετε. Δε χρειάζεται νομίζω να πω περισσότερα. Γιατί η επιλογή Φυσικομαθηματική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών; Τότε το λύκειο ήταν πρακτικό και κλασικό και εγώ ακολουθούσα το πρακτικό τμήμα. Τι σας οδήγησε στο να εργαστείτε στη δισκογραφία αλλά και ως παραγωγός μουσικών εκπομπών στο κρατικό ραδιόφωνο; Η μεγάλη μου αγάπη για τη μουσική και τις τέχνες γενικότερα. Δεν υπήρχε πολιτιστική δράση που να μην την παρακολου-

θούσα. Έτσι βρέθηκα στη Λύρα, κοντά στον Αλέκο Πατσιφά, αυτή τη μοναδική προσωπικότητα, αυτό το κεφάλαιο και για το χώρο της δισκογραφίας αλλά και για το χώρο του πολιτισμού ευρύτερα. Με τέτοιον δάσκαλο λοιπόν, δεν θα μπορούσα να μην ακολουθήσω τους «δρόμους» που μου άνοιξε και μου έμαθε. Έκανε ένα διλήμμα λοιπόν συνεχιζοντας τις σπουδές μου στην Αμερική, με αντικείμενο αυτή τη φορά περισσότερο την τέχνη, και στη συνέχεια ασχολήθηκα με την παραγωγή συναυλιών, μουσικών εκδηλώσεων, εκπομπών, με ένα μεγάλο πεδίο δράσης σε πολιτιστικές εκδηλώσεις που συνδέονται με την κοινωνία και τους πολίτες διεθνώς. Από το 2003 είχατε την καλλιτεχνική επιμέλεια των εκδηλώσεων στο Αίθριο των Μουσών του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών. Ποιο θεωρείτε μεγαλύτερο επίτευγμά; Τη μακροβιότητα του θεσμού στο Αίθριο των Μουσών για έξι συνεχή χρόνια και το γεγονός ότι μπορέσαμε να μειώσουμε πιστοί σ' αυτό που δεσμευτήκαμε. Πρωτότυπες εκδηλώσεις, βήμα σε νέους καλλιτέχνες με χαμηλό εισιτήριο. Φύλακας-άγγελος-μάντζερ του Γιώργου Νταλάρα σπάνια πέφτετε έξω στις προβλέψεις σας. Λόγω της τελεσιμανίας σας; Λόγω της μεγάλης μου αγάπης και αφοσίωσης που έχω για τους ανθρώπους και τις ιδέες που πιστεύω, πολύ περισσότερο για τον Γιώργο, που είναι ο σύντροφός μου όλα αυτά τα χρόνια. Πώς σχολίασε ο Γιώργος την απόφασή σας να αναμειχθείτε στην πολιτική; Με ανησυχία, γιατί ξέρει πως σε ό,τι κάνω αφοσιώνομαι, αλλά με μεγάλη κατανόηση και συμπαράσταση και νθι-

κή υποστήριξη. Εξάλλου η σύμφωνη γνώμη του ήταν βασική προϋπόθεση για να δεχθώ αυτή την τιμητική πρόκληση. Παί' πραγματικά εκμυστικό πολύ τη γνώμη του. Ποια ήταν η αντίδραση της κόρης σας Γιωργιάνας; «Μαμά, μου είπε. Μετά όμως δεν επεξεκρίρησε να με αποθαρρύνει, προφανώς γιατί με ξέρει. Πώς νιώσατε όταν την είδατε να παίρνει το βάπτισμα του πυρός ως ηθοποιός στο θέατρο της Επιδαύρου το καλοκαίρι; Υπάρχουν λόγια άραγε για να εκφράσω αυτό που ένιωσα; Υπάρχουν λόγια για να εκφράσει μια μάνα αυτό που νιώθει όταν βλέπει το παιδί της, μετά από καλές σπουδές και μεγάλη προσπάθεια στα πρώτα του βήματα, σ' ένα χώρο που επέλεξε να υπηρετήσει; Ποιο είναι το πιο ενδιαφέρον πράγμα που έχουν δει τα μάτια σας; Έχω την τύχη να μαγευτώ πολλές φορές από την τέχνη, όμως εγώ θ' αναφέρω και κάτι απ' τη ζωή. Που δεν είναι απλά ενδιαφέρον αλλά συνταρακτικό. Γιατί συνταρακτικό είναι η εμπειρία από την Αφρική, ο Γιώργος ως πρεσβευτής καλής θέλησης της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες και εγώ ως εθελοντής, στη Σιέρα Λεόνε και στη Λιβερία. Συνταρακτικό μάθημα ζωής. Τι είναι αυτό που μπορεί να ενουχίσει ένα μυαλό; Όλα αυτά που έμοιαζαν φανταστικά στο «1984» του Όργουελ. Από την πλεοραση, τον ψεύτικο ευδαιμονισμό, την απάθεια, το αδιέξοδο της καθημερινότητας. Ο μόνος τρόπος αποφυγής είναι η αντίβωση. Με επιμονή και υπομονή και αντοχή στην αλλοτρίωση και στην απάθεια.

